

Had ik eigenlijk wel meegemaakt wat ik meegemaakt had?

Daar zat ik dan compleet gebroken in mijn bevelte witte jeans, wit overhemd en witte stropdas, op de grond tegen de deurtjes van het dressoir. Helemaal alleen, zonder Ambri, mijn lieve vriend. Mijn leven naar de klote. Het was zo oneerlijk. Ik had het allemaal zo goed proberen te doen al die zeven jaren dat mijn Ambri, mijn lieve partner, mijn Jemputje, mijn alles eigenlijk en ik, lief en leed gedeeld hadden. En wat bleef er nou voor mij over.. NIETS. Ambri was dood en ik had 'm net begraven. Had het leven nog wel zin? Nou voor mij niet in ieder geval. Wat moest ik nou alleen beginnen? Ik was pas 43 en dan overkomt je dit. Natuurlijk had ik geweten dat het wel eens heel vervelend met hem zou kunnen aflopen, toen ik op 30 december 1997 in het AMC te horen had gekregen dat hij seropositief was. En ja, velen hadden mij toen gewaarschuwd, mij zelfs afgeraden door te gaan met die prille relatie, maar ik hield van hem. Ja natuurlijk, hij had maanden tegen mij gelogen over zijn seropositief zijn. Nou ja gelogen, hij had mij er niets over willen zeggen. Pas toen hij op die decemberavond in 1997 doodziek werd opgenomen in het AMC, kwam de, naar toen bleek al jaren zijn behandelend specialist, met de voor mij zo gek als het klinkt, verlossende informatie. HIV. Toen ook schoot het door mijn hoofd dat mijn ouders mij toen ik in begin jaren 90 naar hen uit de kast kwam, mij dat ene advies op mijn hart drukten; “Je kijkt wel uit, hè. Doe in godsnaam voorzichtig. We willen je nog lang niet kwijt.”

Natuurlijk waren zij als de dood dat het AIDS-monster hun zoontje kwam verwoesten. En in zekere zin heeft het dat ook gedaan. Ik ben niet besmet geraakt, nee, maar die kutziekte heeft toch mijn leven naar de klote geholpen. Hadden mijn ouders en vrienden me hier dan voor gewaarschuwd? Hadden ze mij voor dit leed willen behoeden? Ook zij hadden al die berichten over doodzieke mensen die niet geholpen konden worden, gezien. Rock Hudson overleed in 1985, Freddie Mercury in 1991. Vooral Freddie was nogal flamboyant geweest. Had ie maar niet zo stom moeten zijn. Maar ja, dat waren twee artiesten. Bij ons, gewone mensen, zou dat toch niet zo'n vaart lopen. In november 1992 kreeg het beest AIDS in ons land een echt gezicht.

In een spraakmakende aflevering van ‘De Schreeuw van de Leeuw’ van Paul de Leeuw, stond een doodzieke, door AIDS uitgemergelde en vermagerde René Klijn centraal. Hij wist dat hij niet lang meer te leven had, en zo zag hij er ook uit. Zijn grote wens was het nummer ‘Mister Blue’ (origineel van Yazoo, een Engelse popband) samen met Paul te

zingen. Tranentrekkend mooi. Ook ik had toen in de verste verte niet kunnen bevroeden dat ik had zitten kijken naar een beeld dat mijn toekomst voor een groot deel zou bepalen. En nu, vooral dat zinnetje “We willen je nog lang niet kwijt” hamerde maar door. Op de een of andere manier was, zou ik nooit meer die onbezorgde Joep kunnen zijn. Ik geef het je ook maar te doen. Vanuit verliefdheid wetend dat je ongelofelijk besodemieterd bent door degeen waar je op verliefd bent, naar een constante vorm van ‘zorgen’ voor, en dan tóch onvoorwaardelijke liefde blijven geven tegen alle goedbedoelde adviezen in. Ik was eindelijk eens gelukkig geweest en had zelfs het idee gehad dat alles wel goed zou komen. HIV, cocktailje nemen, en alles zou wel loslopen. Dat deed het dus niet. Ik was er toen ook al achter gekomen dat veel van Ambri’s vrienden ook al aan de cocktail waren en die bleven toch ook gewoon doorleven. Waarom hij dan niet? Het antwoord daarop was simpel. Ambri klooidde met zijn medicijnen en die anderen niet. En toen het hem uiteindelijk wél lukte om zonder al teveel problemen zijn pillen in te nemen was het in feite al te laat. Hij had dus gewoon pech gehad.

Zo enorm verslagen zittend tegen het dressoir bleef die ene, grootse, over de top dramatische song van Queen maar door mijn hoofd denderen. ‘Who wants to live forever.’ (Queen; Brian May; A kind of magic; 1986). Nou ik in ieder geval niet, en zeker nu niet meer.

Het was allemaal zo oneerlijk!! Wij hadden zo intens van elkaar gehouden. Het was zo oprecht mooi geweest. Toen het drama onafwendbaar was geworden begon ik mensen te vervloeken die zomaar gelukkig mochten zijn, zonder dat ze daar zelf maar enig benul van hadden.

En ik? En nu?

Nu zat ik hier helemaal kapot op de grond tegen met om mij heen de ravage die ik zelf net had aangericht. Scherven van een gebroken vaas, overall water, losse blaadjes en geknakte stelen van roze lelies, geel stuifmeeltroep over de grond en op mijn kleding. Ik had net uit frustratie en verdriet de vaas dwars door de kamer geslingerd. De bedoeling was geweest de lelies zorgvuldig weg te gooien, maar toen ik de vaas op had getild veroorzaakten de uitvallende bloemblaadjes een enorme troep. Dat was gewoon de druppel geweest. Ik was net klaar met alle rotzooi van de begrafenisgangers die bij mij thuis nog even een Maleisisch traditioneel ‘hapje’ hadden genuttigd, op te ruimen en dan gebeurde dit. Alle gebeurtenissen op deze dag waren gewoon dé spreekwoordelijke druppels voor me geweest. Alle spanning kwam er nu echt uit. De spanning die in

jaren, maanden, weken en tenslotte in de laatste dagen en minuten was opgebouwd, kwam er nu uit. Ik wilde niet meer. Ik kon niet meer. Ik was op, helemaal op.

Een uurtje daarvoor, toen alle gasten, een stuk of dertig of misschien wel meer, dus de deur uit waren en ik dus dat kerkhof aan vette borden, kopjes, bestek en noem maar op opgeruimd had, want vuil maken wél maar opruimen ho maar, was ik nog terug geweest naar de begraafplaats. Gewoon om even alleen te zijn met mijn mannetje. Gewoon om de gebeurtenissen van die vreemde dag nog even door te nemen. Toen ik op het pad vlakbij Ambri's graf had gelopen, had ik het meteen al gezien. Er miste iets op het graf. Ambri had een knuffelbeer gehad en die had ik tijdens de begrafenis op het graf gelegd. Die knuffelbeer was dus nu slechts een paar uurtjes later al.. verdwenen. Ik barstte in tranen uit en viel zo'n beetje op mijn knieën neer naast de berg zand. Het maakte niet meer uit of mijn witte jeans vies zou worden. Ach die zandvlekken konden er ook nog wel bij. De enige die mij nu troost kon bieden lag daar pakweg een metertje onder mij en kon niets meer voor mij betekenen.

Mijn eerste huilbui van verdriet maakte na een paar minuten plaats voor tranen van woede. Ik had zo mijn vermoedens wie voor het stelen van de beer verantwoordelijk was of waren geweest. Zijn zusje of een van die zogenaamde Maleisische vrienden. Die beer was natuurlijk ook niet islamitisch. Dat wil zoveel zeggen als 'haram' verboden. Ik noem overigens het wegnemen van iets dat op een graf staat of ligt verboden, maar dat geheel terzijde. Dit is gewoon grafschennis. Je blijft met je poten van andermans spullen af. En die beer was van hém, van mij, van ons tweeën. Dat je ergens vanaf blijft dat niet van jou is schijnt echter niet te gelden voor een bepaald soort 'über'mensen, de bewakers van Allah's wensen.

In de maanden die volgden zou ook keer op keer een fotolijstje met een fotootje van Ambri van zijn graf 'verwijderd' worden. Eens lag het lijstje in een prullenbak, dán weer langs de sloot en een volgende keer weer in een berg onkruid. Steeds zocht ik het op, maakte het schoon en zette ik het weer terug. Na een half jaar was het lijstje écht weg en kon ik het niet meer terugvinden. Ik heb het toen maar zo gelaten. Zij hadden dus gewonnen. Onze islamitische medemens gaat hierbij over grenzen heen, maar ja wat wil je met aanhangers van het enige echte geloof, ahum.

De zon scheen die middag nog wel, maar ik voelde geen warmte meer.

Ambri's strijd was gestreden. Nu zou mijn gevecht om te overleven gaan beginnen. Het voelde of ik ook voor 99,99% was doodgegaan. Helaas, ik moest door en het eerste waar ik mee bezig zou gaan was het achterhalen van welke godverdommense godvergeten respectloze smeerpomp het in zijn of haar botte hersens had gehaald om die beer te jatten?

Aangifte doen dus. Dat was een klusje voor die vrijdag. Ik kon het gewoon niet opbrengen om dat direct diezelfde middag te doen.

Nu zat ik dus te midden van scherven, water, kapotte stelen en afgevalen bloemblaadjes. Eindelijk hilde ik echt, kon en mocht ik me echt laten gaan. Tijdens de begrafenis had ik me geloof ik goed kunnen houden, nu niet meer. Wat was het leven toch oneerlijk. Waarom moest mij dit overkomen? Huilend kroop ik over de grond om alles een beetje bij elkaar te vegen. Mijn witte broek nat en onder de vegen van het stuifmeel en van bloed uit een snee in mijn hand van een scherp van de vaas. Wat maakte het ook uit? Zo goed en zo kwaad als het ging ruimde ik de boel op. Ambri was niet meer bij mij. Tot dinsdagavond, 8 juni, iets over zes had hij in het bed in de woonkamer gevochten voor zijn leven. Daarna lag hij daar in dat zelfde ziekenhuisbed opgebaard. En nu, vandaag, 10 juni, was alles zo snel gegaan. Ik had niet eens gezien hoe hij die ochtend in de lijkauto terecht was gekomen. En toen ik terugkwam van de begrafenis was het ziekenhuisbed al weg en stond mijn hele huis vol met etende en waar het om de Aziatjes ging, ook lachende, 'feest'gangers. Ik had die lach wel van hun gezicht willen aframmen, maar wat schiet je daarmee op?

Ik was nu alleen, helemaal alleen. Vrienden en familie, iedereen had iemand om bij uit te huilen. En ik? Alle gebeurtenissen van de afgelopen zware maanden hadden zich afgespeeld binnen de 60 vierkante meter van ons huis. Het studeerkamertje, het gangetje, de badkamer, het toilet, de slaapkamer en tenslotte de woonkamer. Ik zag die keer dat z'n stoma geklapt was en alle diarree troep over de gele vloerbedekking van de slaapkamer en tegen de muur van de woonkamer gespetterd was, weer voor me. Ik zag weer hoe hij op Koninginnedag naar het studeerkamertje was gekropen en daar volledig ingestort was ten gevolge van een bacterie die in het ruggemergvocht zat. Ik kon bijna letterlijk weer die laatste keer, dat was nog maar twaalf dagen geleden, zien hoe hij een afschuwelijk zware epileptische aanval had gekregen op ons bed in de slaapkamer. En dan natuurlijk zag ik, rook ik en voelde ik zijn laatste adem die hij twee dagen geleden met een schreeuw uit had geblazen. Dat was zijn verlossing uit het

lijden. Mijn lijden was nog lang niet over. Sterker, 't was nog maar net begonnen.

Ik heb die avond verder alleen nog maar gehuild. Ik heb vakantiefoto's bekeken. Het was Ambri's werk geweest om die foto's leuk in te plakken. Elke chronologie ontbrak daarin, maar ja. Ik vond het mooi omdat HIJ de foto's had ingeplakt. Eigenlijk had ik altijd alles mooi gevonden wat hij deed. Hij had gewoon leuke foto's bij elkaar geplakt. Zo werd het dus een bonte verzameling van door elkaar gehusselde vakantiekiekjes. Goh wat was hij toch een mooie jongen geweest, compleet met sixpack en een stralende tandpastareclame-lach. Als hij nou maar iets minder mooi en iets meer verstandig geweest was.

Als...? Als...? Als telt niet in het leven!

Huilend en rosé drinkend met om me heen die fotoalbums en onder mijn hoofd het kussen waarop mijn lieve jochie gestorven was, viel ik die avond in een soort van slaap op de bank.